

„Očarujúci príbeh plný romantiky
a strhujúceho dobrodružstva.“

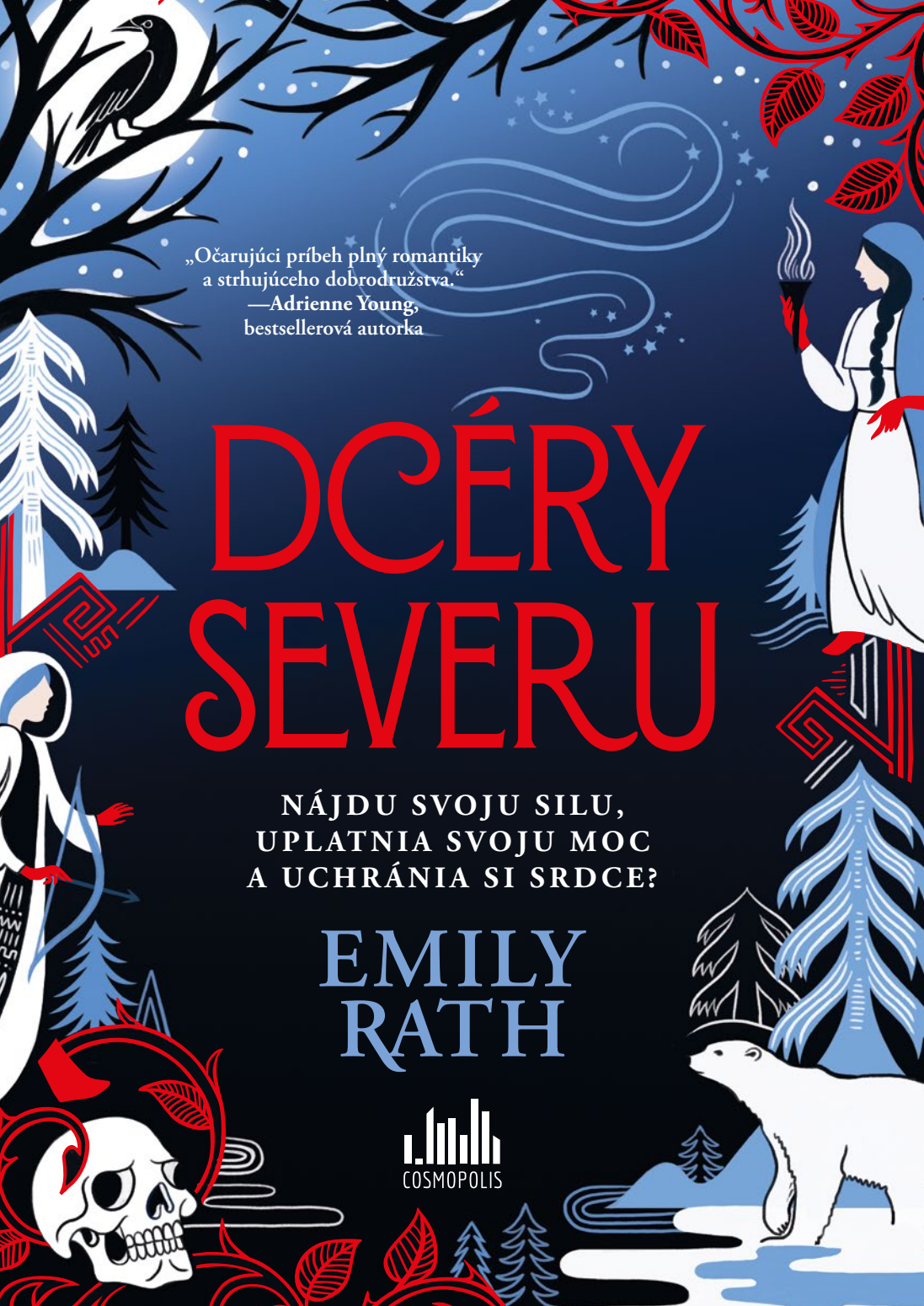
—Adrienne Young,
bestsellerová autorka

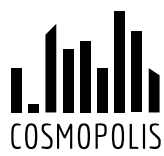
DCÉRY SEVERU

NÁJDU SVOJU SILU,
UPLATNIA SVOJU MOC
A UCHRÁNIA SI SRDCE?

EMILY
RATH

COSMOPOLIS

DCÉRY SEVERU

EMILY
RATH

EMILY RATH DCÉRY SEVERU

Vydala GRADA Slovakia s.r.o. pod značkou Cosmopolis
Moskovská 29, 811 08 Bratislava 1
www.grada.sk
Tel.: +421 2 556 451 89
ako svoju 392. publikáciu.

Z anglického originálu *North is the Night*, vydaného vo vydavateľstve Erewhon, an imprint of Kensington Publishing Corp. v roku 2025, preložila do slovenčiny Zuzana Folvarčíková.

Jazyková redakcia Bohuslava Blahová
Grafická úprava a sadzba Zuzana Ondrovičová
Zodpovedná redaktorka Lucia Krajičková

Vydanie 1., 2025
Počet strán 488
Tlač Tisk Centrum s.r.o.

Copyright © 2025 by Emily Rath
Slovak edition © GRADA Slovakia s.r.o., 2025
Translation © Zuzana Folvarčíková, 2025

Jacket art by Kate Forrester
Jacket design by Seth Lerner

Upozornenie pre čitateľov a používateľov tejto knihy

*Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto tlačenej či elektronickej knihy nesmie byť reprodukováná a šírená v papierovej, elektronickej či inej podobe bez predchádzajúceho písomného súhlasu nakladateľa. Neoprávnené použitie tejto knihy bude trestne stíhané. Automatizovaná analýza textov alebo údajov v zmysle článku 4 smernice 2019/790/EÚ a použitia tejto knihy na tréningovanie AI sú **bez súhlasu nositeľa práv zakázané**.*

ISBN 978-80-8305-177-5 (ePub)
ISBN 978-80-8305-176-8 (pdf)
ISBN 978-80-8305-175-1 (print)

*Starej mame
Bernice,
ktorá mi prvá otvorila svet
príbehov a piesní*

FÍNSKI BOHOVIA, DUCHOVIA A HRDINOVIA

Ahti – boh morí, vôd a rýb; manžel bohyně **Vellamo**

Aino – sestra **Joukahainena**; radšej sa utopila, než by sa vydala za **Väinämöinena**

Ajatar – zlá lesná čarodejnica, ktorá zvädza ľudí, aby zabľúdili v lese

Antero Vipunen – šaman, obor; **Väinämöinenov** priateľ

Akka – bohyňa plodnosti; manželka boha **Ukka**

Hiiden hevonen – kôň z kameňa a zo železa, dýchajúci plamene; uko-
vaný škriatkami v horách Tuonely

Iku-Turso – zlovestná morská príšera, ktorú porazil **Väinämöinen**

Ilmarinen – veľký kováč, boh železa, neba a vetra; stvoril Sampo – ča-
rovný mlyn, ktorý melie múku, soľ a zlato zo vzduchu

Ilmatar – matka všetkého; bohyňa vzduchu a matka **Väinämöinena**

Joukahainen – hlavný protivník **Väinämöinena** v *Kalevale*; v stávke
spevackej súťaže ponúkne Väinämöinenovi svoju sestru ako vý-
hru, no prehrá (pozri **Aino**)

Kalma – bohyňa smrti a rozkladu; zdržiava sa na cintorínoch spolu
so **Surmou**

Keijulainen – duchovia smrti; malé éterické bytosti, pripomínajúce
snehové vločky alebo ohnivé vtáky; strašia na cintorínoch, ces-
tách a v miestnostiach, kde niekto zomrel

Kivutar – bohyňa utrpenia; varí útrapy smrteľníkov vo veľkom kotle

Kiputyttö – bohyňa bolesti; v ruke otáča kameň, ktorým spôsobuje smrteľníkom bolesť

Kuutar – bohyňa mesiaca; tká látky z čistého zlata získaného z mesačného svetla

Liekkii – duchovia zavraždených detí, ktorí blúdia lesmi a zvádžajú pocestných z ciest

Lemminkäinen – dobrodruh a priateľ **Väinämöinen**a, ktorý sa pokúsil ukradnúť labuť z Tuonely

Loviatar – bohyňa chorôb a nákaz; matka deviatich morových rán a desiatego, bezmenného dieťaťa – dcéry; tradične zobrazovaná ako slepá

Mielikki – bohyňa lesa; manželka boha **Tapia**

Nyyrikki – boh lovu; syn **Tapia** a **Mielikki**

Otso – duch medveďa. Medveď je pre Fínov posvätné zviera. Ak ho lovec zabije, musí usporiadať hostinu zvanú peijaiset na Otsovu počesť.

Päivätär – bohyňa slnka; tká látky z čistého striebra získaného zo slnečných lúčov

Revontulet – ohnivá líška; mýtická čierna líška, ktorá beží po snehu tak rýchlo, že jej chvost zanecháva iskry a vytvára tým polárnu žiaru

Sampsa Pellervoinen – ochranca polí, obilia, stromov a všetkých rastlín

Surma – desivá šelma pripomínajúca vlka alebo psa s hadovitým chvostom; zosobňuje náhlu, násilnú smrť; spoločník bohyne **Kalmy**

Tapio – boh lesov a lovu; manžel bohyne **Mielikki**

Tellervo – bohyňa lesa; dcéra **Tapia** a **Mielikki**

Tuonetar – bohyňa smrti; kráľovná Tuonely

Tuonen tytti – prievozníčka, ktorá preváža duše zosnulých do Tuonely

Tuoni – boh smrti; kráľ Tuonely

Ukko – boh hromu, počasia a nebies; ovláda magické kladivo zvané Ukonvasara; manžel bohyně **Akky**

Ututyttö – panna hmly; vládne hmle a oparu, ktorými chráni zvieratá a mätie pocestných

Väinämöinen – hrdina *Kalevaly*; šaman, spevák a bojovník, ktorý sa narodil ako starec obdarený múdrosťou vekov; syn bohyně Ilmatar

Väki – spoločenstvá duchov, ktoré stelesňujú alebo ochraňujú rôzne prírodné sily a elementy, ako sú voda (veden väki), oheň (tulen väki), smrť (kalman väki) a les (metsän väki)

Vammatar – bohýňa zla a nešťastia

Vellamo – bohýňa mora; manželka boha **Ahtiho**

ZÁKLADNÉ TERMÍNY FÍNSKEHO POHANSTVA

Henki – jedna z troch častí fínskej duše; predstavuje samotnú podstatu „ja“, ktorá musí zostať v tele počas celého života; po smrti opúšťa telo a odchádza do Tuonely

Hiisi – posvätný háj v lese, slúžiaci ako prírodný chrám pod holým nebom; zvyčajne obsahuje **uhrikivi** – obetný kameň, na ktorý sa prinášajú dary bohom a predkom (pozri **uhrikivi**)

Itse – jedna z troch častí fínskej duše; fyzický prejav vlastného „ja“, ktorý možno vyslať naprieč svetmi

Kantele – tradičný fínsky strunový nástroj, na ktorý sa hrá brnkaním; najstaršie typy mávajú zvyčajne päť až šesť strún z konských vlasov a telo vyrezané z jedného kusa dreva

Kipumäki – kopec bolesti, kde bohyňa Kivutar mieša utrpenie sveta vo veľkom kotle a Kiputyttö doluje skaly, ktoré brúsi na kamene bolesti

Kuppikivi – miskové kamene; svätyne tvorené veľkým kameňom s radom malých priehlbín veľkosti pohárikov, do ktorých sa kladú obety predkom a duchom (pozri tiež **uhrikivi**)

Lintukoto – teplé miesto na okraji sveta, kde vtáky odlietajú tráviť zimu

Linnunrata – „vtácia cesta“, teda Mliečna dráha; považovaná za cestu, po ktorej vtáky letia do **Lintukoty**

Luonto – jedna z troch častí fínskej duše; má podobu vtáka a predstavuje najsilnejšie stránky osobnosti človeka

Šaman – človek, ktorého úlohou bolo predovšetkým liečiť a predchádzať chorobám, no pomáhal aj pri poľnohospodárstve, rybolove, love a záležitostiach spojených s mágiou. Pomocou bubna dokázal vyslať časť svojej duše na cestu medzi svetmi a rozširovať svoje poznanie. Za najväčšieho šamana sa považuje Väinämöinen.

Šamanský bubon – maľovaný bubon, ktorý šaman používal na navodenie tranzu alebo na uvoľnenie jednej zo svojich duší

Sielulintu – „vták duše“; drevená figúrka vtáka, ktorá chráni dušu počas spánku. Verilo sa, že vták prináša dušu novorodencovi a po smrti ju odnáša späť

Tuonela – fínske podsvetie; podzemná ríša obklopená riekou, kde všetky duše nachádzajú večný odpočinok; niekedy nazývaná aj Manala

Uhríkivi – veľký kameň alebo balvan slúžiaci ako obetný kameň, ktorý sa zvyčajne nachádza v **hiisi** (posvätnom háji); nemýliť si s *kuppikivi* (pozri vyššie)

POZNÁMKA

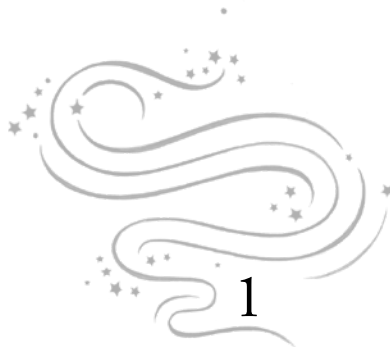
Kniha *Dcéry severu* je inšpirovaná fínskou mytológiou a folklórom, no žánrovo patrí do oblasti fantasy literatúry. Pri výklade eposu *Kalevala*, ako aj pri spracovaní vybraných prvkov fínskeho šamanizmu a pohanstva, si autorka uplatnila umeleckú licenciu. Rovnako si vyhradila právo rozhodnúť, ktoré božstvá z fínskeho panteónu v príbehu použije, ktoré vytvorí zlúčením viacerých postáv a aké mená im pridelí.

PRVÁ ČASŤ

*Ó, aké krásne bolo tvoje detstvo,
v príbytkoch tvojho otca,
vychovávaná ako nežný kvet,
ako jahoda na jar.*

Runa 22, Kalevala

SIIRI

Stojím na brehu jazera s rukami vbok a do tváre mi šľahá ostrý jesenný vietor. Aina trpezlivo čaká vedľa mňa. Sledujeme, ako nám otec máva na pozdrav a vyťahuje veslá vo chvíli, keď dno dreveného člna zavadí o kamienkovú pláž. Prehodím si vrkoč cez plece, ponorím sa po kolená do vody a pridržiam čln. Voda je ľadovo studená a okamžite mi premáča ponožky aj lem vlnených šiat. Zasyčím od bolesti a zahryznem si do pery. Otec vyskočí, uchopíme boky člna a dvakrát ho prudko potiahneme.

„Dnes bol dobrý úlovok,“ vyhlási spokojne. Ešte raz čln nadvihne a úplne ho vytiahneme na breh. Nahliadnem dovnútra. Naozaj vydatený úlovok. V duchu ďakujem bohom – ak chceme prežiť zimu, budeme potrebovať veľa rýb. Jeden kôš je plný ostriežov, v druhom je pár zubáčov, vychudnutá štika a niekoľko plotíc. Niečo z toho odložíme pre mummi, moju starú mamu, na dnešnú večeru. Zvyšok nasolíme a uskladníme v njalle na zimu. Otec si utrie ruky do nohavíc. „Tvoji bratia zstanú na vode o čosi dlhšie. Pomôž im s úlovkom, dobre?“

„Áno, otec,“ odvetím.

Skúmavo pozrie na oblohu, odhadujúc, koľko denného svetla nám zostáva. Do súmraku nás čaká ešte veľa práce. „Nezdrž sa príliš dlho, Siiri. Ani ty, Aina. Vráťte sa domov pred zotmením.“

Prikývneme. Zverí nám koše a odchádza.

Nezazlievam mu jeho strohé správanie. V celej dedine vládne napätie. Pred pár dňami sa muži vrátili z južného trhu s mrazivými správami: na brehu jazera sa stratili ďalšie mladé dievčatá. Širia sa desivé zvesti – o výkrikoch v tmavých lesoch, o tvoroch s červeno žiariacimi očami, o ťaživom zápachu smrti visiacom vo vzduchu. Ľudia o takých veciach rozprávali odjakživa, no nikdy nie tak blízko nás. Nikdy nie tu. A žiadne z dievčat sa doteraz nenašlo.

Sú to temné časy. Keby mal otec na výber, zrejme by ma nechal doma – s mummi a s mojou mladšou sestrou Liisou. Blíži sa však zima a ja mám dve silné ruky. Obaja vieme, že ma potrebuje. Strach si teraz nemôžeme dovoliť.

Kedysi boli tieto lesy bezpečným útočiskom. Bohovia štedro rozdávali a my Fíni sme brali. *Museli sme brať.* A to, čo sa vzalo, sa vždy delilo. Keď prišla krutá zima a nastali dlhé, mrazivé noci, sedávali sme pri ohni a zohrievali sa dobrým jedlom a historkami o lete. Dodnes si s láskou spomínam, ako som sa uvelebila mame na kolienách a ona nám rozprávala príbehy o starých bohoch – o Ukkovi a jeho kamennom kladive, o morskom bojovníkovi Ahtim, o múdrom šamanovi Väinämöinenovi a jeho magickej kantele. Leto je časom tvrdej práce a obety, zima časom príbehov, rodiny a pokojného života.

Tak to bolo predtým.

Predtým, než bohovia stíchli a opustili nás. Predtým, než bardi prestali brnkáť na kantele a spievať piesne. Predtým, než na naše brehy prišli švédski osadníci, ukradli pôdu na juhu a vyhnali odtiaľ tisíce ľudí – vrátane mojej rodiny. Nechali sme tam našu mamu, pochovanú v chladnej zemi pri Turku. Nezostal nikto, kto by sa postaral o jej hrob. Žiadne kvety, žiadne piesne.

A predtým, než sa lesom ozval temný šepot nového boha. Kresťania sú každým dňom odvážnejší – spochybňujú našich bohov a ohrozujú náš spôsob života.

Za pár krátkych rokov premenili Švédi tieto lesy z útočiska na peklo. Mocní muži v bielych rúchach žijúci v honosných domoch na juhu ponúkajú zlato všetkým Fínom, ktorí im prinesú mäso, kožušiny, drevo či obilie. Lesy sú plné zlodějov, ktorí si berú viac než potrebujú. Pre nás ostatných zostáva len málo. Každé leto sa boj o pôdu stáva krvavejším. Vypaľujú a kľujú celé pásy zeme pre svoj dobytok, preriedujú naše stáda jeleňov a losov. Nárokujú si najúrodnejšiu pôdu pre svoju pšenicu a jačmeň.

Čoskoro si vezmú aj huby. A nám Fínom zostanú len ostružiny v slatinách a kôra na stromoch.

Zahľadím sa na koše v otcovom člne. Švédi sa možno snažia zmocniť všetkého, ale nech ma Ilmatar ochraňuje, náš skromný úlovok nedostanú. Zdvihnem ruky, zatvorím oči a vzdám vďaka morskej bohyni.

Aina prednesie vlastné tiché požehnanie: „Vellamo, spravodlivá v kráse, ďakujeme za tvoju štedrosť.“

„Nemusíš mi pomáhať.“ Môj tón je napoly ospravedlňujúci, napoly plný nádeje. Aj keď viem, že ryby potrebujeme, aby sme prežili zimu, nenávidím ich solenie – je to moja najmenej obľúbená povinnosť. S hlbokým povzdychom zdvihnem prvý kôš.

Aina sa len usmeje a natiahne sa po druhý. „Vôbec mi to neprekáža. Tiež mi vždy pomáhaš s mojimi úlohami.“

Kráčame k miestu, kde sa solia ryby. Niekoľko starších žien sedí spolu a tíško klebetí. Kývnu nám na pozdrav – na ich tvárach sa zračí ústaranosť aj zvedavosť.

Aina sa zamračí a pokrúti hlavou. „Akoby čakali, že jedna z nás bude ďalšia.“

„Nevšímaj si ich,“ zamrmlam, venujem ženám falošný úsmev a mávnem. „Len žiarlia. Vedia, že žiadny muž nechce mať v posteli starú rybárku so slanými prstami.“ Usadím sa na peň, vyberiem kameninovú nádobu a na jej dno vsypem vrstvu soli. Toto je tá najhoršia časť. Soľ si nájde každý škrabanec a kaz na pokožke – páli a štípe tak silno, až mi slzia oči. Zasyčím a čakám, kým bolesť trochu ustúpi. Potom vezmem prvú rybu, obalím ju v soli a uložím na dno nádoby.

Celý tento proces musíme o pár dní zopakovať. Keď sa ryby znovu nasolia, vydržia až deväť mesiacov. Príde zima a my sa budeme zohrievať pri ohňoch a jesť dusené ostriže s jačmeňom a so sušenými hubami.

Pri práci sa snažím zadržať dych. Slaný zápach rýb mi spôsobuje nevoľnosť a dotyk klzkých tiel obalených v soli len zhoršuje moju nechuť. Aina sa na pni vedľa mňa potichu uškríňa. Keď na ňu ukradomky pozriem, hodí do mňa štipku soli. „Prestaň,“ zamrmlm trochu nevrlo. Nemám náladu na hlúposti.

„Ty si taká hus. Máš rada ryby, nie?“ opýta sa Aina.

„Samozrejme.“

„Tak ich najprv nasol, inak budeš túto zimu hladovať.“

Vystrúham grimasu a obalím prvé ostriže vrstvou soli. „A čo práve robím?“ zahundrem.

Aina sa vráti k práci, no po pár minútach ticha sa na mňa znova pozerie. „Čo ak tie dievčatá v skutočnosti nezmizli? Možno sa jednoducho rozhodli odísť.“

Plecia mi stuhnú. „Prečo by to niekto robil? Prečo by len tak zmizol, bez jediného slova? Len preto, že zatúži po novom živote?“

Aina sa zamyslí a obalí ďalšiu rybu v soli. „Nuž, ja by som to neurobila, ale iné dievčatá možno áno. Nie každé má takú láskavú mamu ako ja... alebo takú ochranársku mummi ako ty.“

Pravda.

Usmejem sa pri pomyslení na svoju starú mamu – na jej teplé ruky a hrejivý pohľad. Svoje vnúčatá chráni s divokosťou medvedice – a rovnako silno ich aj ľúbi. A naozaj – niet láskavejšej ženy, ako je Ainina mama... azda okrem Ainy samotnej.

„Už si túto teóriu spomínala,“ podpichnem ju, „viackrát.“

„Nuž, stále je rovnako pravdivá ako dnes ráno,“ odvetí bez zaváhania. „Tieto príbehy počúvame celé roky. Ženy miznú, Siiri. Príliš veľa z nich zomiera pri pôrodoch a nás slobodných zostáva čoraz menej. Muži sú osamelí...“

Uškrniem sa a očami zablúdim k rybárskym člnom. „Ach, naozaj? Na Akselovi by si to veru nespoznala.“

Sleduje môj pohľad. Obe vieme, že môj brat väčšinu nocí rozhodne *nebýva osamelý*. Ak ho môj otec ešte raz pristihne s dievčaťom v stodele, zrejme ho zoderie z kože.

„Fajn, *niektorí* muži bývajú osamelí,“ opraví sa Aina. „A potom sú zúfalí. Netvrďím, že je to správne,“ dodá rýchlo, „len hovorím, že keby niekto pátral, určite by našiel každé jedno z tých nezvestných dievčat niekde na brehu jazera, ako si zvyká na svoj nový údel ženy osamelého muža.“

Tentoraz moja grimasa nesúvisí so soľou, ktorá mi páli ruky. „Bohovia, prečo tvoja teória znie ešte desivejšie než tá o čarodejnicách a krvavých rituáloch?“

Aina našpúlí pery a snaží sa skryť úsmev. „Možno preto, že sa ti mimoriadne protiví už len myšlienka na manželstvo. Pre teba je vydaj rovnako desivý ako únos čarodejnicou alebo zožratie kamenným obrom.“

Odfrknem si. „Hádam to so mnou nie je až také zlé.“

„Ešte horšie a ty to dobre vieš. Žiadny muž pre teba nikdy nebude dosť dobrý, Siiri. Si múdrejšia ako oni. A aj vtipnejšia.“

„To je pravda,“ zažartujem.

„Nehovoriac o tom, že ich vždy prekonáš v akomkoľvek súboji. Je to dosť frustrujúce, ver mi.“

„Frustrujúce? Pre koho?“

„No predsa pre nich.“

„Ako môžeš vedieť, čo si o tom myslia?“

„Pretože mi to *hovoria*,“ odvetí so smiechom, „zakaždým. Volajú ťa nakladaný sled.“

Aj ja sa zasmejem a v duchu sa nadúvam od pýchy. „Nuž, možno by sa mali viac snažiť, aby na mňa zapôsobili.“

„A keďže žiadny muž nie je dosť dobrý pre *teba*,“ prehodí akoby mimochodom, „rozhodla si sa, že nemôže byť nik dosť dobrý ani pre *mňa*. Odradila si troch mojich posledných nápadníkov...“

„No tak počkaj, počkaj,“ zamávam jej slaným prstom pred tvárou, „ak ešte raz nazveš Jokiho s kuracím mozgom svojím nápadníkom, bohovia sú mi svedkom, sama ťa zaňho vydám. Uvidíš, ako sa ti bude páčiť, keď ti aj o rok bude dookola omieľať historku o tom, ako *takmer* skolil jeleňa s dvojmetrovým paroží.“

Aina sa zasmieje a hodí ďalšiu rybu na kôpku soli. Nakloní sa ku mne a jemne mi stisne koleno. „Neboj sa. Nechcem si vziať Jokiho.“

Napätie v mojej hrudi trochu povolí.

„Ale raz sa za niekoho vydám,“ dodá a vráti sa k práci.

Jej slová dopadnú medzi nás ako prikrývka prehodená cez oheň a udusia všetok vzduch. Nedokážem sa na ňu pozrieť – ani jej dovoliť, aby videla moju tvár.

„Chcem mať rodinu,“ prehodí takmer ospravedlňujúcim tónom. „Chcem vlastný domov. A ak bohovia dajú, tak aj deti.“

„Ak bohovia dajú, prežiješ to,“ zamrmlm. Príliš málo žien to zvládne. Len minulý mesiac sme prišli o našu drahú priateľku Helku. O ňu aj o jej dieťa. To sú tri matky a tri deti len toto leto. Ďalšie z prekliatí, ktoré sužujú našu krajinu. Prísahám, niekedy mám pocit, že sa nám bohovia vysmievajú... ak sa vôbec obťažujú vidieť nás.

Možno má môj brat Onni pravdu. Možno sú starí bohovia naozaj mŕtvi. Ako inak vysvetliť všetko to kruté, nezmyselné utrpenie?

Ale moja drahá Aina je ako vždy plná nádeje. „Budem mať deti a manžela, ktorý ma bude milovať,“ pokračuje. „Vlastný domov. Rodinu. Nechceš to pre mňa, Siiri? Nechceš to aj pre seba?“

MLčky hľadím na svoje prsty – červené, opuchnuté a páliace od soli. *Rodina a vlastný domov*. To má byť ten cieľ, však? Deti. Teplý oheň a plné bruchá. Moja vlastná njalle so zásobami, ktoré nám vydržia dlhú zimu. Muž v mojej posteli, ktorý ma zahreje a ochráni.

Pokrútim hlavou. Celý život som sa snažila predstaviť si takú budúcnosť. Takú pre mňa zamýšľala moja mama... pred tým, než zomrela pri pôrode mojej malej sestry. Takú si pre mňa želá aj mummi. A teraz to chce pre nás obe Aina.

Ale po čom túžim ja? Čo vidím, keď zavriem oči a snívam o najšťastnejšej verzii samej seba?

Zhlboka sa nadýchnem a zadívam sa na jazero Päijänne, ktoré je už štrnásť rokov mojím domovom. Dni sú čoraz kratšie a noci chladnejšie. Vo vzduchu cítiť jeseň a ostrú vôňu vysychajúceho lístia. Aj jazero sa mení. V lete žiari ako krídla sojky. Na jeseň tmavne a ryby klesajú do hlbín. Stáva sa tichým a skrytým, čakajúc na jar.

Keď sledujem, ako sa na hladine kolíšu člny, uvedomím si dôležitú pravdu: chcem žiť život, ktorý už mám. Chcem v dlhé letné dni behať po lese, loviť jelene a chytať zajace. Chcem v tiché zimné noci lúskat orechy v Aininom senníku a smiať sa, kým nezaspíme. Chcem sa kúpať nahý v jazere, s rozpustenými vlasmi omotanými okolo rúk. Chcem, aby sme zostali také, aké sme teraz – šťastné a navždy slobodné.

„Siiri?“ Aina sa jemne dotkne mojej ruky. „Si v poriadku?“

Prudko sa nadýchnem a otočím sa k nej. Položím obe ruky na jej plecía a skúmavo jej hľadím do tváre. Pery má pootvorené v tichej otázke, obočie stiahnuté obavami.

„Aina, chcem, aby si bola šťastná,“ vyhlásim napokon a stisnem jej plecía. „To je to jediné, čo chcem. Povedz mi, čo ťa urobí šťastnou, a ja ti to zabezpečím. Ak sa chceš vydať za Jokiho, farmárskeho chlapca s rybacom tvárou, budem prvá, kto zapáli sviečku pri veľkom dube.“

S jemným úsmevom prevráti oči.

„Ak chceš opustiť našu dedinu a vydať sa hľadať novú lásku, pôjdem s tebou...“

Odtiahne sa. „Siiri...“

„Naozaj,“ prízvukujem vážne. Vezmem jej slané ruky do svojich a pevne ich stisnem. „Aina, si moja najstaršia a najdrahšia priateľka. Nezáleží mi na tom, či si nájdem dobrého muža, alebo sa usadím. Stačí mi vedomie, že som sama dobrým človekom. Čo však neznesiem, je predstava, že by som ťa stratila alebo urobila nešťastnou. Takže mi, prosím, povedz, čo chceš – a ja to pre teba zariadim.“

Žmurká a v očiach sa jej lesknú slzy, keď mi hľadí do tváre. Bojím sa, čo v nej uvidí. Vždy toho videla priveľa – aj to, čo skrývam, aj to, čo sa tvárim, že nemám. Moje slabosti a obavy. Pozná ma lepšie než ktokoľvek živý či mŕtvy.

Pomaly si vzdychne a pokrúti hlavou. „Prialo by som si, aby existoval nejaký spôsob, ako by si mohla byť naozaj šťastná, aj keby som si vybrala život, ktorý by si si ty sama nikdy nezvolila.“

Pustím jej ruky. „Ako to myslíš?“

„Myslím tým...“ opäť si vzdychne. „Chcem vedieť, či existuje aspoň jeden muž, ktorého by si pre mňa považovala za dosť dobrého. Nikdy by som sa nemohla vydať bez tvojho požehnania, Siiri, takže to potrebujem vedieť. Nie je nik, koho by si zniesla po mojom boku ako manžela?“

Na chvíľu sa zamyslím, srdce mi búši až v hrdle. Chce, aby som povedala Jokiho? Ten chudák je hlúpejší než lišajník na skalách. Moji bratia sú dosť múdri, ale k nej sa vôbec nehodia. Obaja sú príliš nezávislí. Aina potrebuje niekoho, kto ju naozaj uvidí, kto jej bude načúvať. A kto ju bude *potrebovať*.

Pozoruje ma s nádejou v očiach. Nemôžem tu len tak sedieť a nechať ju dúfať. Zhlboka sa nadýchnem a pozriem jej priamo do očí. „Chceš meno? No dobre. Tak teda... Nyyrikki.“

Zažmurká – a vzápätí sa rozosmeje. Smiech z nej vytryskne ako pena z horského potoka a po chvíli sa už slanými prstami chytá za boky. Pridám sa k nej a obe sa smejeme, až nám vyhrknu slzy.

„Nyyrikki?“ zopakuje so zatajeným dychom, „boh lovu a vládca lesa? Podľa neho mám nastaviť latku pre manžela?“

„Povedala si *aspoň jeden* muž,“ pripomeniem jej a pokrčím plecami. „A nikdy by si nebola hladná – vždy by si mala na stole čerstvú divinu. Vraj je aj veľmi príťažlivý – hustá hriva vlajúcich vlasov... Navyše žije v lesnom paláci s bránami z tepaného zlata. Mohla by si dopadnúť aj horšie, Aina.“

Uškrnie sa. „Nuž, keď nabudúce v lese narazím na jeho palác, jednoducho na tie zlaté brány zaklopem, dobre?“

„Zaklopeme spolu,“ dodám a znova zachytím jej pohľad. Aina má tie najkrajšie oči – žiarivé ako steblá jarnej trávy. Aj ona má pehy, hoci nie toľko ako ja. Tie jej sú jemné a drobné, roztrúsené po špicatom nose. Tvár jej lemujú pramene orechovohnedých vlasov, ktoré jej práve rozfúkal vietor. Chcem jej ich zastrčiť za ucho. Túžim sa dotknúť jej tváre a pieh na nose.

„Čo je?“

Keď sa na ňu pozerám, vidím pravdu úplne jasne: nechcem, aby sa medzi nami niečo zmenilo. A manželstvo ju *zmení*. Vždy to tak je. Keď prídu deti, stanú sa stredobodom jej sveta a ja ju navždy stratím. Nazvite ma sebeckou, ale nie som pripravená. Ešte nie. Chcem ešte jedno leto, keď pre ňu budem na prvom mieste.

Zovriem prsty tak silno, až sa mi nechty zaryjú do dlaní.

„Siiri?“

„To nič,“ zamrmlam a odvrátim sa.

Spustí ruku z môjho kolena a natiahne sa po ďalšiu rybu. „A... koho teda nájdeme tebe?“ prehodí nenútene, v snahe prekenuť rozpačité ticho. „Nemyslím si, že Nyyrikki má brata...“

„Ja sa nemusím vydávať.“

„Ilmarinen by ti vedel upriať zlato,“ navrhne a žmurkne.

Odfrknem si. „To dokáže aj bohyňa mesiaca. A pravdepodobne by si sama zašivala ponožky a upratovala vlastný neporiadok. A už žiadne reči o božských manželoch. Poďme to tu dokončiť.“

Onedlho kladiem do vrchnej časti nádoby posledného ostrieža. Aina čupí na kraji brehu a umýva si ruky. Potom sa postaví, zacloní si oči a hľadá na jazero. Zapadajúce slnko vrhá na hladinu posledné odlesky.

„Čo to robia?“ opýta sa zvedavo.

Zdvihnem pohľad a prižmúrim oči. Môj brat Aksel sedí v prednej časti nášho druhého člna a máva na nás. „Možno chytili obrovskú štuku,“ pokrčím plecami. Nepoteší ma to. Je to len viac práce.

„Ak budú takto kývať člnom, prevráti sa,“ vyhrkne znepokojene Aina.

Opäť zdvihnem zrak. Aksel vlastne nemáva, ale zúrivo gestikuluje. Priloží si ruku k ústam a kričí niečo cez vodu. Onni sedí chrbtom a zo všetkých síl vesluje. Zdvíham sa na nohy. „Čo to...“

„*Utekaj!*“

Pribehnem k Aine na breh. Čo to kričí?

„*Siiri, utekaj!*“

Za nami sa ozývajú výkriky a ľudia sa rozutekajú po celej pláži. Srdce mi vyskočí až do hrdla. Na brehu, ani nie päť metrov odo mňa, stojí žena. Nie... *netvor*. Má telo ženy, zahalené do ťažkého, čierneho rúcha. Látka je špinavá a roztrhaná, vlečie sa po zemi a visí na kostnatej postave. Tvár má pomalovanú – okolo očí a nosa sa vyníma pás bielej, kým čelo a krk sú potreté niečím, čo vyzerá ako zaschnutá krv. Z hlavy jej vyrastajú čierne baranie rohy.

Hľadá na mňa očami tmavšími než nebo bez hviezd. Vyzývajú ma, aby som skočila do ich hlbín. Nadýchnem sa a zažmurkám, pretrhnúc to spojenie. Jej ústa sa otvoria a odhalia polámané, hnijúce zuby. Zasyčí a urobí krok vpred. Hlavou mi prebleskne jediná myšlienka.

Uteč.

Schmatnem Ainu za ruku a rozbehneme sa po pláži.

Na nič sa ma nepýta – len ma drží za ruku a ozlomkrky bežíme. Nohy sa nám šmýkajú po kamienkoch. Zabočím smerom k lesu a rýchlo sa obzriem cez plece. Tvor sa otočí a zdvihne potetovanú ruku – ukazuje priamo na nás. V oblaku čierneho dymu sa vedľa neho zjaví obludný vlk. Čeluste šelmy sa doširoka roztvoria a odhalia rady ostrých bielych zubov. Žiariace červené oči nás sledujú ako korisť. S vrčaním odskakuje od svojej panej.

Začína sa lov.

„Ilmatar, pomôž nám,“ volám k nebesiam. „Aina, bež!“